

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Dôvodom predloženia návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje prírodná rezervácia Pokoradzské jazierka (ďalej len „návrh nariadenia vlády“) je splnenie požiadavky vyplývajúcej z čl. 4 ods. 4 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Ú. v. ES L 206, 22.7.1992; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2) v platnom znení (ďalej len „smernica 92/43/EHS v platnom znení“), podľa ktorého členské štáty určia lokality uvedené v zozname lokalít európskeho významu ako osobitné chránené územia a stanovujú priority v oblasti ochrany a potrebné opatrenia, najneskôr do šiestich rokov. Tento proces je potrebné urýchliť aj vzhľadom na konanie o porušení zmlúv vedené zo strany Európskej komisie, ktoré sa týka nedostatočného vyhlasovania lokalít európskeho významu a stanovenia cieľov ochrany a opatrení na ich dosiahnutie (napr. v rámci programov starostlivosti) (konanie o porušení zmlúv č. 2019/2141 v štádiu formálneho oznámenia).

Na základe uvedeného ustanovenia vypracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ŠOP SR) návrh na vyhlásenie prírodnej rezervácie (PR) Pokoradzské jazierka, ktorý má zabezpečiť primeranú ochranu územia, ktoré je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000.

Súčasťou navrhovanej PR Pokoradzské jazierka je územie európskeho významu s označením SKUEV0364 Pokoradzské jazierka, ktoré bolo zaradené do národného zoznamu území európskeho významu schváleného v roku 2004 vládou Slovenskej republiky a v roku 2008 Európskou komisiou. Podľa § 27 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona č. 356/2019 Z. z. (ďalej len „zákon“) sa územím európskeho významu rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít obstaraným Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a prerokovaným s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky. SKUEV0364 Pokoradzské jazierka bolo zaradené do výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1“) a do rozhodnutia Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma prvý aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne (Ú. v. EÚ L 77, 19.3.2008) (ďalej len „rozhodnutie 2008/218/ES“). Rozhodnutie 2008/218/ES bolo ďalej aktualizované novšími rozhodnutiami a aktuálne je účinné vykonávanie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2021/165 z 21. januára 2021, ktorým sa prijíma štrnástá aktualizácia zoznamu lokalít s európskym významom v alpskom biogeografickom regióne (Ú. v. EÚ L 51, 15.2.2021). Názov chráneného územia bol štandardizovaný rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. P-101/2009 z 12.1.2009.

Ochranné pásmo sa nevyhlasuje a neplatí ani ochranné pásmo podľa § 17 ods. 7 zákona.

Celá PR Pokoradzské jazierka je súčasťou Chráneného vtáčieho územia SKCHVU003 Cerová vrchovina – Porimavie, ktoré je vyhlásené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 30/2008 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Cerová vrchovina-Porimavie.

Navrhovaná PR Pokoradzské jazierka sa prekrýva s existujúcou PR Pokoradzské jazierka s výmerou 38,67 ha s piatym a štvrtým stupňom ochrany Pôvodná PR Pokoradzské jazierka bola vyhlásená vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 83/1993 Z. z. o štátnych prírodných rezerváciách v znení neskorších predpisov. Pôvodná PR Pokoradzské jazierka sa stane súčasťou navrhovanej PR Pokoradzské jazierka.

Výmera navrhovanej PR Pokoradzské jazierka je 64,43 ha. Výmera 60,86 ha uvedená vo výnose MŽP SR č. 3/2004 -5.1 bola zmenená z dôvodu úpravy hraníc na aktuálny parcelný stav.

V navrhovanej PR Pokoradzské jazierka sa podľa § 30 ods. 7 zákona navrhuje zóna A s piatym stupňom ochrany (11,55 ha) a zóna B so štvrtým stupňom ochrany (52,88 ha), ktoré sú potrebné na dosiahnutie cieľov ochrany. Navrhované stupne ochrany súhlasia so stupňami ochrany uvedenými vo výnose MŽP SR č. 3/2004-5.1.

Účelom vyhlásenia navrhovanej PR Pokoradzské jazierka je zabezpečenie priaznivého stavu predmetu ochrany PR Pokoradzské jazierka, ktorým je jeden prioritný biotop európskeho významu Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (* 91H0), tri biotopy európskeho významu Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Pi 4 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230), dva biotopy národného významu Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, biotopy druhu rastliny národného významu hrachor sedmohradský [*Lathyrus transsilvanicus* (Spreng.) Fritsch] a biotopy dvoch druhov živočíchov európskeho významu fuzáč obrovský/fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*) a roháč obyčajný (*Lucanus cervus*). Predmet ochrany je oproti výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1. rozšírený o biotopy európskeho významu Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a Pi 4 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230), biotopy národného významu a biotop druhu rastliny národného významu. Z predmetu ochrany bol vyňatý druh mlok hrebenatý/mlok veľký (*Triturus cristatus*).

Ciele ochrany sú stanovené v projekte ochrany spracovanom ako podklad na vyhlásenie PR Pokoradzské jazierka a sú rozpracované v programe starostlivosti. Program starostlivosti o PR Pokoradzské jazierka je spoločne s projektom ochrany zverejnený na webovom sídle ŠOP SR na adrese <http://www.sopsr.sk/poprpokoradzskejazierka/>.

Územie navrhovanej PR Pokoradzské jazierka je vymedzené slovným opisom hraníc, zoznamom parciel a mapovým vymedzením. Vyhlásenie PR Pokoradzské jazierka nie je v rozpore s územnoplánovacou dokumentáciou platnou pre príslušné územie, v ktorej je navrhovaná PR Pokoradzské jazierka hodnotená v súlade so záujmami ochrany prírody a nie sú identifikované žiadne strety záujmov s cieľmi ochrany.

Zámer vyhlásiť PR Pokoradzské jazierka bol podľa § 50 zákona oznámený Okresným úradom Banská Bystrica dňa 29. apríla 2019. Pripomienky vznesené zo strany dotknutých subjektov boli prerokované 19. júna 2019.

Návrh nariadenia vlády bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý je rozpočtovo zabezpečený. Predpokladané sú výdavky na označenie prírodnej rezervácie podľa zákona a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Návrh nariadenia vlády predpokladá pozitívne aj negatívne vplyvy na podnikateľské a na sociálne prostredie, je bez vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, informatizáciu spoločnosti a služby verejnej správy pre občana. Bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie.

Návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K § 1 a prílohe č. 1

Vyhlasuje sa PR Pokoradzské jazierka. Súčasťou PR Pokoradzské jazierka je územie európskeho významu SKUEV0364 Pokoradzské jazierka, ktoré bolo do národného zoznamu území európskeho významu zaradené výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1.

Vymedzuje sa územie PR Pokoradzské jazierka prostredníctvom katastrálneho územia a príslušného okresu, ďalej sa uvádza výmera PR Pokoradzské jazierka a kde je možné nájsť podklady, v ktorých je zakreslená hranica PR Pokoradzské jazierka. Pre potreby praxe budú na Okresnom úrade Rimavská Sobota uložené grafické podklady, v ktorých je zakreslená hranica PR Pokoradzské jazierka. Ďalším zdrojom informácií o PR Pokoradzské jazierka a o vymedzení jej hranice je Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny (ďalej len „štátny zoznam“), do ktorého sa podľa § 51 ods. 4 zákona zapíše PR Pokoradzské jazierka po vyhlásení jej ochrany. Štátny zoznam, ako aj výpisy z neho, sú verejnosti prístupné a sú uložené na príslušných orgánoch ochrany prírody. Zdrojom informácií je aj kataster nehnuteľností, keďže chránené územie je predmetom evidencie katastra nehnuteľností. Podľa § 51 ods. 5 zákona okresný úrad na základe podkladov predložených ministerstvom vyznačí chránené územie v katastri nehnuteľností po jeho zápise do štátneho zoznamu. V katastri nehnuteľností bude územie PR Pokoradzské jazierka evidované jednak v súbore geodetických informácií (zobrazením hranice, pričom platí, že vyznačením hranice sa nevytvára nová parcela), ako aj v súbore popisných informácií (kódom druhu chránenej nehnuteľnosti „104 Prírodná rezervácia“). Spôsob vymedzenia hranice PR Pokoradzské jazierka v prílohe tvorí popisná časť, zoznam parciel a mapa PR Pokoradzské jazierka. Ciele starostlivosti o PR Pokoradzské jazierka, opatrenia na ich dosiahnutie a zásady využívania územia upravuje program starostlivosti o PR Pokoradzské jazierka. Ochranné pásmo prírodnej rezervácie sa nevyhlasuje a neplatí ani ochranné pásmo ustanovené v § 17 ods. 7 zákona.

V súlade s požiadavkami na obsahové náležitosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlasuje územie európskeho významu za osobitne chránené územie podľa smernice 92/43/EHS v platnom znení, sa v rámci podrobností o územnej ochrane vymedzuje aj názov lokality, teda názov územia európskeho významu, ktoré má byť vyhlásené za chránené územie, všeobecný účel vyhlásenia chráneného územia a uvádza sa údaj o tom, akým spôsobom budú pre toto územie zavádzané a realizované ochranné opatrenia.

K § 2 a prílohe č. 2

Upravuje sa účel a predmet ochrany PR Pokoradzské jazierka. PR Pokoradzské jazierka je navrhovaná z dôvodu ochrany jedného prioritného biotopu európskeho významu Ls 3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy (* 91H0), troch biotopov európskeho významu Lk 1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody

s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), Pi 4 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230), dvoch biotopov národného významu Lk 10 Vegetácia vysokých ostríc, Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, biotopov druhu rastliny národného významu hrachor sedmohradský [*Lathyrus transsilvanicus* (Spreng.) Fritsch] a biotopov dvoch druhov živočíchov európskeho významu fuzáč obrovský/fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*) a roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

K § 3

V PR Pokoradzské jazierka sa vyhlasujú podľa § 30 ods. 7 zákona zóny A a B. Zóna A má výmeru 11,55 ha a platí v nej piaty stupeň ochrany podľa § 16 zákona. Zóna B má výmeru 52,88 ha a platí v nej štvrtý stupeň ochrany podľa § 15 zákona.

K § 4

Dátum účinnosti návrhu nariadenia vlády je vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu a potrebnú legisvakačnú lehotu navrhnutý na 1. august 2021.